

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД
ГОЛОВНИХ ПОДІЙ
У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ
ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ**

у квітні 2015 р.

Укладач:

Горак В.В.

*кандидат історичних наук,
завідувач сектору аналітичної інформації
ДНІБ України ім. В.О. Сухомлинського*

У квітні 2015 р. національними засобами масової інформації було оприлюднено актуальну й важливу інформацію у сфері освіти, науки й культури.

Виставки «Освіта та кар'єра – 2015» та «Освіта за кордоном»

За матеріалами:

- веб-сайту виставки «Освіта за кордоном»: http://edu-abroad.com.ua/programa_vistavki.html;
- освітнього порталу «Osvita.ua»: <http://osvita.ua/vnz/46751/>;
- офіційного веб-порталу НАПН України: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/616/>.

16–18 квітня в Українському домі проходили виставки «Освіта та кар'єра – 2015» та «Освіта за кордоном». У їх межах, окрім презентації понад 100 навчальних закладів України, відбулися й інші заходи. Серед них: Всеукраїнські науково-практичні семінари «Роль громадянського суспільства щодо захисту прав людини», «Професійна компетентність фахівців як основа конкурентноспроможності на ринку праці», круглі столи – «Фінансова грамотність та ощадність – запорука реформування економіки», «Партнерство навчальних, культурно-освітніх закладів і родини у вихованні особистості: презентація досвіду і нові перспективи», «Лідерство в державній службі та місцевому самоврядуванні», «Сучасні педагогічні технології у ВНЗ», презентації – «Українська жестова мова: навчально-довідкові ресурси», «Використання інноваційних технологій проектування особистісного розвитку в практиці сучасного викладача», майстер-класи та низка інших заходів.

Участь у щорічній міжнародній виставці закордонних навчальних закладів «Освіта за кордоном» взяли понад 30 навчальних закладів і освітніх організацій із Великої Британії, Чехії, Кіпру, Ізраїлю, Польщі, Австрії, Німеччини, Канади, Естонії, Греції, Латвії та Туреччини.

Науковцям повернули розмір скасованих пенсій

За матеріалами:

- веб-сайту «Української правди»: <http://www.pravda.com.ua/news/2015/04/21/7065355/?attempt=1>;
- освітнього порталу «Osvita.ua»: <http://osvita.ua/vnz/46796/>.

Верховна Рада повернула науковцям розмір скасованих пенсій. Зокрема ті, що були обмежені чи скасовані пенсійною реформою 2011 р. та бюджетними змінами 2014 р.

Згідно з законом, передбачається надати право науковцям під час роботи на наукових (науково-педагогічних) посадах отримувати пенсію, проте встановлюється тимчасове (до 1 січня 2016 р.) обмеження її розміру до 85 %.

Ліквідація окремих ВНЗ

За матеріалами:

- офіційного веб-сайту МОН України: <http://mon.gov.ua/usi-novini/novini/2015/04/06/akreditacijna-komisiya-doruchila-provesti-perevirku-45-vishnix-navchalnix-zakladiv/>;
- освітнього порталу «Osvita.ua»: <http://osvita.ua/vnz/46669/>.

31 березня 2014 р. під час чергового засідання Акредитаційної комісії МОН України було прийнято рішення про ліквідацію 60 ВНЗ, у тому числі окремих структурних підрозділів цих університетів. Так, серед переліку ВНЗ, в яких розпочато процес припинення діяльності є: ПВНЗ «Київський університет культури», відокремлені підрозділи, коледжі «Київського університету культури», філії ПВНЗ «Європейський університет» і Університету сучасних знань та низки інших навчальних закладів.

Рейтинг українських науковців

За матеріалами:

- освітнього порталу «Osvita.ua»: <http://osvita.ua/vnz/46863/>;
- порталу Центру досліджень соціальних комунікацій: <http://nbuviap.gov.ua/bpnu/>.

Інформаційно-аналітичною системою «Бібліометрика української науки» складено рейтинг Топ 100 українських науковців на основі даних із Google Scholar.

Українською науковою спільнотою створено понад 5,5 тис. таких профілів. Для складання рейтингу враховувались дані h-індексу (h – кількість статей науковця, на які є посилання в понад h публікаціях) та кількість цитувань.

Серед Топ 100 таких науковців є 6 представників НАПН України.

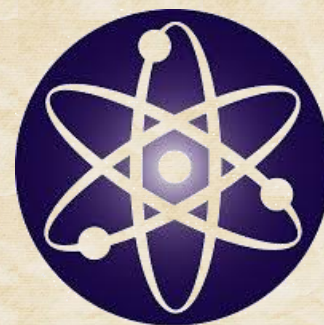
Серед них *В.Г. Кремень, І.Д. Бех, С.Д. Максименко, М.І. Жалдан* та ін.

Нова редакція Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»

За матеріалами:

- офіційного веб-сайту МОН України: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2015/04/29/shhodo-proektu-zakonu-ukrayini-pro-naukovu-i-naukovo-texnichnu-diyalnist/>;
- урядового веб-сайту «Громадське суспільство і влада»: <http://civic.kmu.gov.ua/consult.mvc/kmu/uploads/attach-2527-815538318.pdf>.

Science

На виконання Програми дій Уряду Міністерством освіти і науки України розроблено нову редакцію Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Документ було підготовлено на основі законопроекту, зареєстрованого на офіційному порталі ВРУ 19.09.2014 за № 5093, ініціатором якого виступила Голова Комітету ВРУ з питань науки і освіти *Лілія Гриневич*.

Законопроект дає визначення окремим поняттям та термінам. Положення цього документа спрямовані на створення нових підходів до управління й фінансування в науці, забезпечення ефективності та прозорості при здійсненні наукових досліджень і розробок, при взаємодії представників наукової громадськості, органів виконавчої влади та реального сектору економіки у

формуванні та реалізації єдиної державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

У законопроекті містяться також положення, які підвищують мотивацію науковців, зокрема:

- запроваджується гнучкий режим робочого часу в науковій установі;
- передбачена можливість отримання вченими житла за рахунок цільового бюджетного фінансування чи інших джерел і його будівництва за рахунок отримання пільгових довгострокових кредитів;
- створення системи державних молодіжних стипендій, премій, грантів тощо.

Відбулося ЗНО з української мови та літератури

За матеріалами:

- офіційного веб-сайту МОН України:

<http://mon.gov.ua/usi-novini/novini/2015/04/17/vidbulosya-zovnishne-nezalezhne-ocziuyuvannya-z-ukrayinskoyi-movi-i-literaturi/>;

- веб-порталу газети «Дзеркало тижня»:

<http://dt.ua/UKRAINE/ce-ne-vina-abituriyentiv-scho-voni-ne-navcheni-uvazhno-chitati-teksti-direktor-ucyoao-171913.html>.

24 квітня відбулося зовнішнє незалежне оцінювання з української мови і літератури. За інформацією Українського центру оцінювання якості освіти (УЦОЯО), явка абітурієнтів становила 95,4 % від загальної кількості зареєстрованих. Результати випробовування будуть оприлюднені до 15 травня.

Довкола окремих питань точаться дискусії. Абітурієнти навіть збирали підписи під петицією до директора Українського центру оцінювання якості освіти (УЦОЯО) *Ігоря Лікарчука* з вимогою анулювати результати спірних завдань.

Ігор Лікарчук в інтерв'ю газеті «Дзеркало тижня» повідомив, що УЦОЯО провів експрес-аналіз тесту, в результаті якого з'ясувалось, що з п'яти спірних завдань три справді мають незадовільні психометричні характеристики. У найближчі дні відбудуться засідання двох експертних комісій, які повинні прийняти рішення — виключати чи не виключати проблемні завдання до тих,

за якими визначатимуть результати ДПА. Також експерти повинні визначитися з долею тих завдань, котрі мають неякісні психометричні характеристики.

Відпрацьовувати не обов'язково

▪ *За матеріалами офіційного веб-сайту МОН України:*
<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2015/04/23/uryadom-vneseno-zmini-do-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-22-serpnia-1996-r.-%E2%84%96-992-%C2%ABpro-poryadok-praczevlashtuvannya-vipusknikiv-vishnix-navchalnix-zakladiv,-pidgotovka-yakix-zdijsnyuvalas-za-derzhavnim-zamovlenniam%C2%BB/>.

Урядом унесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 «Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням» згідно якої, припиняється практика обов'язкового трирічного відпрацювання та відшкодування до державного бюджету вартості навчання випускників ВНЗ, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням.

Постанова про відпрацювання на сьогоднішній день, не відповідає міжнародному законодавству у сфері прав людини, Конституції України, Законам України «Про освіту» та «Про вищу освіту», оскільки порушує право особи на працю, яку вона вільно обирає або на яку вільно погоджується.

Зустріч президента НАПН України з колегами Польщі й Німеччини

▪ *За матеріалами офіційного веб-порталу НАПН України:* http://naps.gov.ua/ua/press/about_us/619/.

24 квітня 2015 р. відбулася зустріч президента НАПН України *Василя Кременя* з ученими Польщі й Німеччини.

Ректор Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської, доктор наук (габ.), проф. зв. *Ян Лацик*,

перший проректор педагогічного університету імені Народної Комісії у Кракові *Казімеж Карольчик* (Республіка Польща) і доктор філософії, професор *Моріц Гунцінгер* (Федеративна Республіка Німеччина, м. Франкфурт-на-Майні) обговорили напрями співпраці між ученими своїх країн і НАПН України.

Учасники зустрічі висловили пропозицію щодо створення спільного агентства з визначення рейтингу педагогічних університетів.

Загальні збори Національної академії педагогічних наук України

▪ *За матеріалами офіційного веб-порталу НАПН України:* <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/602/>.

3 квітня в Національній академії педагогічних наук України відбулися Загальні збори, участь у яких узяли: голова Комітету ВРУ з питань науки і освіти *Лілія Гриневич*, перший заступник голови цього Комітету *Олександр Співаковський*, заступник Міністра освіти і науки України *Павло Полянський*, завідувач відділу з питань освіти і науки Головного департаменту з питань гуманітарної політики Адміністрації

Президента України *Микола Берізко*, завідувач відділу з питань розвитку освіти і науки, молоді та спорту Кабінету Міністрів України *Володимир Гаврилюк*, президент Співки ректорів вищих навчальних закладів України, ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка *Леонід Губерський*, представники галузевих національних академії наук України, дійсні члени, член-кореспонденти, науковці НАПН України та інші.

На пленарному засіданні виступив *Василь Кремень* із доповіддю «Про діяльність НАПН України у 2014 році та завдання на 2015 рік». В обговоренні участь взяли: дійсний член НАПН України, доктор пед. наук, проф., академік-секретар Відділення загальної середньої освіти НАПН України *Олександр Ляшенко*, доктор пед. наук, проф., заступник директора з наукової роботи Інституту спеціальної педагогіки НАПН України *Алла Колупаєва*, член-кореспондент НАПН України, доктор пед. наук, проф., ректор Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка *Микола Носко*, доктор психологічних наук, заступник директора з наукової роботи, завідувач лабораторії масової комунікації та

медіаосвіти Інституту соціальної та політичної психології НАПН України *Любов Найдьонова*, доктор пед. наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу політики та врядування у вищій освіті Інституту вищої освіти НАПН України *Жаннета Таланова* та інші.

**Проект заходів щодо
реалізації Концепції
національно-патріотичного
виховання дітей і молоді**

▪ *За матеріалами офіційного веб-сайту МОН України:*
<http://mon.gov.ua/usi-novivni/povidomlennya/2015/04/29/zaproshuemo-do-gromadskogo-obgovorennya-proektu-zaxodiv/>;
<http://mon.gov.ua/activity/zy%E2%80%99yazki-z-gromadskistyuu/gromadske-obgovorennya.html>.

На офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України в рубриці «Громадське обговорення» оприлюднено проект заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді.

Документ містить 8 розділів:

1. Удосконалення нормативно-правової бази – включає елементи управління цим процесом на державному рівні.
2. Взаємодія центральних органів виконавчої влади, установ і організацій – передбачає залучення до заходів національно-патріотичного виховання дітей і молоді широкого кола учасників.
3. Створення соціально-педагогічних умов для реалізації національно-патріотичного виховання. Сюди ввійшли позиції й заходи, які стосуються цілісного підходу до організації й перебігу виховання, що включає в себе загальнопедагогічний і середовищний підхід, стосується дітей та молоді, що охоплені освітнім і виховним процесами.
4. Зміст і форми національно-патріотичного виховання – пропонує заходи в усіх структурних складових освітнього, навчально-виховного процесу – від дошкілля до підготовки й перепідготовки вчителів.
5. Військово-патріотичне виховання дітей і молоді – розділ цілісно представляє цей аспект національно-патріотичного виховання.
6. Інформаційно-комунікаційні технології в забезпеченні національно-патріотичного виховання – визначає актуальність, значення й можливість ІКТ для організації та проведення визначеного Концепцією напрямку виховної діяльності.

7. Наукове й навчально-методичне забезпечення – розкриває, через які наукові та навчально-методичні матеріали, підручники, конференції, круглі столи тощо здійснюватиметься увесь комплекс заходів щодо національно-патріотичного виховання.

8. Моніторинговий супровід – окреслює перші кроки в напрямі національно-патріотичного виховання.

Документи про освіту у 2015 р.

▪ *За матеріалами офіційного сайту Профспілки працівників освіти і науки України:*
<http://pon.org.ua/novyny/3960-unormovano-poryadok-vigotvlennya-dokumentiv-pro.html>.

Кабінетом Міністрів України затверджено перелік інформації, що повинна міститися в документах про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка.

У постанові уряду зазначається, що визначення технічного опису бланків документів про вищу освіту (наукові ступені), їх дизайн, спосіб та місце виготовлення, визначаються ВНЗ самостійно.

Документи про вищу освіту та наукові ступені державного зразка видані до набрання чинності зазначеної постанови є дійсними та не підлягатимуть обміну.

Рейтингове оцінювання діяльності ЗНЗ припинено

За матеріалами:

- офіційного веб-сайту МОН України: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2015/04/09/mon-pripinyae-rejtingove-ocinyuvannya-diyalnosti-zagalnoosvitnix-navchalnix-zakladiv/>;
- освітнього порталу «Osvita.ua»: <http://osvita.ua/school/46716/>;
- офіційного сайту Профспілки працівників освіти і науки України: <http://pon.org.ua/novyny/3952-pripineno-rejtingove-ocinyuvannya-shkil.html>.

Міністерство освіти і науки України припиняє рейтингове оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів.

Відповідний наказ № 269 від 10.03.2015 р. «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 березня 2015 р. за № 344/26789 набирає чинності з 17 квітня 2015 р. Відповідно до зазначеного вище документа втрачають чинність:

- наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1343 від 22 листопада 2011 р. «Про затвердження Критеріїв системи рейтингового оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 13 грудня 2011 року за № 1436/20174;
- наказ Міністерства освіти і науки України № 1059 від 01 серпня 2013 р. «Про затвердження Положення про національну систему рейтингового оцінювання загальноосвітніх навчальних закладів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09 серпня 2013 року за № 1362/23894.

